

ROZPORZĄDZENIE
PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 2013 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie nadania statutu Polskiemu Instytutowi Spraw
Międzynarodowych**

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych (Dz. U. Nr 156, poz. 777, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 października 2009 r. w sprawie nadania statutu Polskiemu Instytutowi Spraw Międzynarodowych (Dz. U. Nr 170, poz. 1333 oraz z 2013 r. poz. 116) w załączniku wprowadza się następujące zmiany:

1) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Dyrektor Instytutu działa przy pomocy zastępców dyrektora, kierowników komórek organizacyjnych oraz samodzielnych stanowisk.”;

2) w § 3 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. 1. W skład Rady Instytutu, zwanej dalej „Radą”, wchodzi 12 członków powoływanych spośród osób wyróżniających się wysokim poziomem wiedzy lub doświadczeniem w zakresie spraw międzynarodowych.”;

3) w § 3 dodaje się ust. 5-8 w brzmieniu:

„5. Rada działa na podstawie przyjętego przez nią na pierwszym posiedzeniu regulaminu działania Rady.

6. Rada wyraża swoje stanowisko w formie uchwał podejmowanych zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy składu Rady.

7. Głosowania są jawne, o ile Rada nie postanowi inaczej.

8. Dyrektor Instytutu bierze udział w posiedzeniach Rady, z głosem doradczym, na zaproszenie Przewodniczącego Rady.”;

4) uchyla się § 4;

5) § 8 otrzymuje brzmienie:

„§ 8.1 W skład Instytutu wchodzi:

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 128, poz. 1403, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505 oraz z 2010 r. Nr 96, poz. 620

- 1) komórki organizacyjne:
 - a) Akademia,
 - b) Biuro Badań i Analiz,
 - c) Biuro Informacji Publicznej,
 - d) Biuro Finansowo-Administracyjne,
 - e) Biblioteka,
 - f) Wydawnictwo;
- 2) samodzielne stanowiska podległe bezpośrednio dyrektorowi Instytutu.

2. Szczegółowy zakres zadań komórek organizacyjnych, a także liczbę oraz zakres zadań samodzielnych stanowisk, o których mowa w ust. 1 pkt 2, określa Dyrektor Instytutu w regulaminie organizacyjnym”.

§ 2. W terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia minister właściwy do spraw zagranicznych powoła pozostałych członków Rady na okres trwania bieżącej kadencji Rady.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

1. Potrzeba wydania projektowanego rozporządzenia wynika z konieczności dostosowania struktury organizacyjnej Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych do bieżących potrzeb Instytutu oraz obowiązujących przepisów.

2. Obecnie istniejąca struktura organizacyjna uregulowana przedmiotowym rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów pochodzi z 2009 r. Dynamiczny rozwój Instytutu jako wyspecjalizowanej jednostki badawczej oraz analityczno-eksperckiej pozwala zapewnić coraz szersze wsparcie dla Ministra Spraw Zagranicznych oraz innych organów władzy publicznej w realizacji zadań publicznych.

W tym też zakresie istniejąca struktura organizacyjna wymaga modyfikacji i dostosowania w taki sposób, aby Instytut mógł w sposób elastyczny realizować swoje zadania.

Ponadto konieczne jest dostosowanie struktury do obowiązujących przepisów w zakresie finansów publicznych.

Istniejące rozwiązania w zakresie ustalenia samodzielnych stanowisk głównego księgowego oraz audytora nie są skuteczne dla sprawnego, efektywnego osiągnięcia celów stawianych przed Instytutem.

3. Celem wydania rozporządzenia jest uzyskanie optymalnej i racjonalnej struktury Instytutu w zakresie realizacji jego zadań i reagowania na nowo zlecane prace. Pozwoli to na sprawne i efektywne wykorzystanie potencjału kadrowego oraz zrationalizuje gospodarowanie środkami publicznymi przeznaczonymi w planie finansowym na działania Instytutu.

Ponadto celem wydania rozporządzenia jest taka zmiana struktury Instytutu, która pozwoli na pozyskiwanie do współpracy wysoko wyspecjalizowanych pracowników z kraju i zagranicy.

4. Wydanie projektowanego rozporządzenia wydaje się być jedynym sposobem na osiągnięcie celów i założeń wskazanych w pkt 2 i 3 uzasadnienia. Instytut jako państwowa osoba prawna ma sformalizowaną strukturę organizacyjną i zgodnie z delegacją zawartą w art. 3 ustawy o Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych jedynie Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres działania i organizację Instytutu.

5. Projektowane rozporządzenie wprowadza zmianę w organizacji Instytutu w zakresie dotyczącym form działania dyrektora Instytutu (§ 2 statutu) poprzez określone osoby. Proponuje się usunięcie stanowisk głównego księgowego, którego wyznaczenie jest i tak obligatoryjne w rozumieniu przepisów ustawy o finansach publicznych. Co więcej, dotychczasowe brzmienie statutu, a zwłaszcza § 8 który wskazywał, że główny księgowy to stanowisko samodzielne, uniemożliwiało prawidłowe usytuowanie głównego księgowego w strukturze organizacyjnej Instytutu w sytuacji, gdy księgowość jednostki realizowana jest przez kilku pracowników.

Usunięcie stanowiska audytora wewnętrznego jest konsekwencją brzmienia ustawy o finansach publicznych, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2010 r. Zgodnie z tymi regulacjami Instytut nie jest zobligowany do zatrudniania audytora wewnętrznego.

Wprowadza się samodzielne stanowiska, za pośrednictwem których Dyrektor Instytutu będzie mógł realizować zadania, które nie zawsze mogą być zrealizowane przez określone komórki organizacyjne, a także które wymagają koordynacji pomiędzy zespołami pracowników.

6. Wobec rosnącej liczby zadań nakładanych na Instytut, a także wzrostem znaczenia tej jednostki badawczej szczególnie w obrębie współpracy międzynarodowej (wiodąca jednostka typu think-tank w Europie środkowowschodniej) zasadne wydaje się zwiększenie zakresu nadzoru Ministra Spraw Zagranicznych nad działalnością Instytutu, a także rozszerzenie możliwości pozyskiwania nowych opinii lub stanowisk wskazujących na kierunki działania Instytutu. Poszerzenie składu rady pozwoli na realizację ww. celów w sposób optymalny.

7. Konsekwencją wprowadzenia regulacji opisanych w pkt 6 jest jednocześnie wprowadzenie podstawowych reguł procedowania powiększonej już Rady Instytutu tak, aby pomimo zwiększenia liczebności ciała kolegialne pozostało nadal sprawnym narzędziem działania Ministra Spraw Zagranicznych. Proponuje się wprowadzenie obligatoryjnego sporządzenia regulaminu działania rady, podejmowanie decyzji w formie uchwał zwykłą większością głosów, ustalenie poziomu quorum dla ważności uchwał Rady, głosowania w sposób jawny chyba że Rada postanowi inaczej. Ustalona zostaje także zasada udziału Dyrektora Instytutu w posiedzeniach Rady jako organu doradczego.

8. Postuluje się usunięcia zapisów § 4 statutu. Za taką argumentacją przemawia zasada zachowania odpowiedniego poziomu niezależności Instytutu jako państwowej osoby prawnej od organów stanowiących i nadzorujących. Z dotychczasowej praktyki działania Rady Instytutu oraz samego Instytutu wynika brak konieczności sporządzania takiego planu o charakterze merytorycznym z uwzględnieniem układu zadaniowego budżetu. Co więcej utrudnia to samą realizację przygotowania planu który powinien być sporządzony w sposób umożliwiając elastyczne reagowanie na zmieniającą się sytuację i stawiane przed Instytutem wyzwania oraz zadania.

Ponadto wymóg dotyczący sporządzania planów finansowych tak w układzie tradycyjnym jak i w transpozycji na układ zadaniowy wynika z postanowień przepisów ustawy o finansach publicznych oraz aktów wykonawczych. Wydaje się, że nie jest zasadne obligowanie organów Instytutu do sporządzania planów merytorycznych działań w sytuacji, gdy budżet zadaniowy jest sporządzany i przedkładany podmiotom nadzorującym oraz Ministrowi Finansów.

9. W zakresie brzmienia § 8 statutu proponuje się usunięcie pionu ochrony informacji niejawnych. Liczba przechowywanych dokumentów niejawnych jest nieznaczną, a likwidacja takiego pionu pozwoli na ograniczenie wydatków Instytutu na utrzymanie kancelarii tajnej (ochrona, monitoring, bieżące naprawy). Pozwoli to również na optymalizację wykorzystania ograniczonej powierzchni biurowej Instytutu. Jednocześnie pracownicy posiadających uprawnienie dostępu do informacji niejawnych będą mogli korzystać zgodnie z obowiązującymi przepisami z kancelarii tajnej Ministerstwa Spraw Zagranicznych lub innych instytucji.

10. Proponuje się usunięcie określenia stanowisk głównego księgowego oraz audytora wewnętrznego jako stanowisk samodzielnych. Ponadto wprowadza się samodzielne stanowiska (nienazwane) które będą podległe bezpośrednio Dyrektorowi Instytutu. Jest to konsekwencją proponowanych zmiany w zakresie brzmienia § 2 statutu.

11. Samodzielne stanowiska podległe Dyrektorowi Instytutu określane będą w ramach aktu wewnętrznego jakim jest regulamin organizacyjnych Instytutu. Pozwoli to na jasne określenie rodzaju stanowiska, jego zakresu działania oraz uprawnień i obowiązków. Ograniczy to także dowolność ustalania liczby oraz kompetencji takich stanowisk, biorąc pod

uwagę konieczność przeprowadzenia formalnej procedury dotyczącej uchwalenia regulaminu. Jednocześnie umiejscowienie samodzielnych stanowisk w formalnym dokumencie stanowić będzie prawną podstawę do ich działania.

Rozwiązanie polegające na delegowaniu na dyrektora instytutu uprawnienia do określenia zakresu i rodzaju samodzielnego stanowiska jest rozwiązaniem praktykowanym przy ustalaniu struktur organizacyjnych państwowych osób prawnych i nie stanowi przekroczenia delegacji ustawowej wynikającej z art. 3 ustawy o Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych.

12. Zwiększenie liczebności Rady Instytutu wymaga ustalenia rozwiązania dotyczącego postępowania w zakresie ustalania jej składu osobowego po wejściu w życie nowej regulacji. Proponowane rozwiązanie przewiduje pozostawienie dotychczasowych (aktualnych) członków Rady. Zaś z chwilą wejścia w życie nowej regulacji, Minister Spraw Zagranicznych powoła nowych członków do pełnego składu. W takim składzie Rada będzie funkcjonowała do końca bieżącej kadencji. Po jej zakończeniu Minister Spraw Zagranicznych powoła Radę w pełnym składzie.

13. Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z powyższym nie podlega obowiązkowi notyfikacji.

14. W ramach prac nad nowymi regulacjami projekt zmiany rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów przedstawiono Polskiemu Instytutowi Spraw Międzynarodowych celem wyrażenia stanowiska. Instytut w całości zaakceptował treść projektowanego rozporządzenia wraz z uzasadnieniem oraz oceną skutków regulacji.

15. Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt niniejszego rozporządzenia zostanie umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

16. Projektowana regulacja nie jest objęta zakresem prawa Unii Europejskiej.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Projekt rozporządzenia oddziałuje na Polski Instytut Spraw Międzynarodowych.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projekt rozporządzenia nie będzie skutkować dodatkowymi wydatkami. Proponowane rozporządzenie może wygenerować oszczędności w sektorze finansów publicznych, w tym w budżecie państwa w szczególności poprzez brak konieczności wydatkowania środków na wynagrodzenie audytora wewnętrznego, a także ograniczenie kosztów utrzymania siedziby Instytut w związku z likwidacją kancelarii tajnej. Spowoduje to oszczędności zarówno w perspektywie krótkoterminowej jak i długoterminowej.

Wysokość funduszu wynagrodzeń osobowych i bezosobowych w Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych nie będzie musiała być powiększana. Proponowana regulacja zwiększy poziom kontroli administracji (ministra właściwego do spraw zagranicznych) nad działalnością Instytutu w tym nad środkami publicznymi przy jednoczesnym niezwiększonym poziomie finansowania środkami pochodzącymi z budżetu Państwa zgodnie z przyjętym planem finansowym.

Projekt rozporządzenia nie będzie skutkował dodatkowymi wydatkami po stronie budżetu państwa lub po stronie innych podmiotów.

Projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Nie przewiduje się wpływu projektowanego rozporządzenia na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Nie przewiduje się wpływu projektowanego rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Nie przewiduje się wpływu projektowanego rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny.

7. Źródła finansowania

Wprowadzenie regulacji zawartych w rozporządzeniu finansowane będzie z wydatków przewidzianych w planie finansowym Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych z uwzględnieniem źródeł finansowania określonych w ustawie o Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych.

za zgodność pod względem
prawnym i legislacyjnym

Dyrektor
Instytutu
Międzynarodowego
10/2012
Janusz Dziński